

Організація інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти

Бокоч Н.М., методист ОМЦ
при департаменті освіти і
науки облдержадміністрації

Ужгород 2019

Законодавство щодо освіти осіб з особливими освітніми потребами

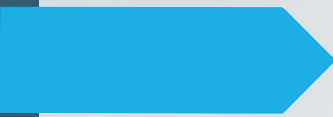
- ▶ Стаття 24 Конвенції про права осіб з інвалідністю „Освіта”
- ▶ Стаття 22 Конвенції про права дитини (гарантування надання освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами)
- ▶ Стаття 28 Конвенції про права дитини (гарантування права дитини на освіту, доступності до повної загальної середньої освіти, доступності до професійної освіти та вищої освіти на підставі здібностей кожного за допомогою всіх необхідних засобів)
- ▶ Стаття 53 Конституції України „Кожен має право на освіту”

Закон України „Про освіту” (5 вересня 2017 року)

- **Стаття 19. Освіта осіб з особливими освітніми потребами**
- **Стаття 20. Інклюзивне навчання**

Визначено такі поняття:

- *Психолого-педагогічні послуги - це комплексна система заходів з організації освітнього процесу та розвитку особи з особливими освітніми потребами, що передбачені індивідуальною програмою розвитку та надаються педагогічними працівниками закладів освіти, реабілітаційних установ системи охорони здоров'я, соціального захисту, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру.*
- *Корекційно-розвиткові послуги (допомога) – система заходів супроводження особи з особливими освітніми потребами у процесі навчання, що спрямовані на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери та мовлення.*
- *Психолого-педагогічний супровід – це комплексна система заходів з організації освітнього процесу та розвитку дитини, передбачена індивідуальною програмою розвитку.*

Закон України „Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг”

Внесено зміни до Законів України:

„Про дошкільну освіту”

„Про загальну середню освіту”

„Про позашкільну освіту”

„Про професійно-технічну освіту”

в частині забезпечення права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття освіти, отримання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг у закладах освіти

Постанови Кабінету Міністрів України

- ▶ Постанова Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2011 року № 872 „Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах” (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2017 року № 588)
- ▶ Постанова Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 року № 88 „Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами” (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 року № 863)
- ▶ Постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 року № 545 „Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр” (зі змінами)
- ▶ Постанова Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2018 року № 72 „Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 року № 1096 „Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності”

Мережа інклюзивно-ресурсних центрів області

№	ІРЦ	Керівник
1	КУ „ІРЦ №1” Ужгородської міської ради	Кремінська Ірина Миколаївна
2	ММКУ „ІРЦ” Мукачівської міської ради	Сівачек Наталія Валеріївна
3	КУ „ІРЦ” Хустської міської ради	Шкроміда Лариса Дмитрівна
4	КУ „ІРЦ” Берегівської міської ради	Кутепова Людмила Анатоліївна
5	КУ „Берегівський районний ІРЦ”	Фединишинець Марія Петрівна
6	КУ „ІРЦ” Великоберезнянської районної ради	Мокрянин Анжеліка Євгенівна
7	КУ „Виноградівський ІРЦ № 1”	Кеніз Катерина Михайлівна
8	КУ „ІРЦ” Воловецької районної ради	Гвоздак Світлана Іванівна
9	КУ „ІРЦ” Іршавської районної ради	Станко Богдана Любомирівна
10	КУ „ІРЦ” Міжгірської районної ради	Пряха Оксана Володимирівна
11	КУ „ІРЦ №1” Мукачівської районної ради	Мішко Альбіна Михайлівна
12	КУ „ІРЦ” Перечинської районної ради	Головей Іванна Романівна
13	КУ „ІРЦ” Рахівської районної ради	Павлюк Мар’яна Іванівна
14	КУ „ІРЦ” Свалявської районної ради	Вальо Жанна Георгіївна
15	КУ „Тячівський районний ІРЦ”	Стойка Віра Петрівна
16	КУ „ІРЦ” Ужгородської районної ради	Розман Марина Михайлівна
17	КУ „ІРЦ №1” Хустської районної ради	Борисевич Людмила Петрівна
18	КУ „Вільховецький ІРЦ”	Гуртова Олена Василівна

За рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами здійснюється оплата

- ▶ проведення (надання) додаткових корекційно-розвиткових занять (послуг) (65 відсотків загального обсягу видатків на кожну дитину)
- ▶ придбання спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку, які дають змогу дитині опанувати навчальну програму (не більше як 35 відсотків загального обсягу видатків на кожну дитину)
- ▶ додаткові корекційно-розвиткові заняття (послуги) проводяться (надаються) фахівцями, оплата праці яких здійснюється за ставками погодинної оплати відповідно до укладених цивільно-правових договорів

Накази Міністерства освіти і науки України

- ▶ Наказ 01.02.2018 № 90 „Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 06 грудня 2010 року № 1205”
- ▶ Наказ 23.04.2018 № 414 „Про затвердження Типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах закладів загальної середньої освіти”
- ▶ Наказ 08.06.2018 № 609 „Про затвердження Примірного Положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти”
- ▶ Наказ МОН України 25.06.2018 № 677 „Про затвердження порядку створення груп продовженого дня в державних і комунальних закладах загальної середньої освіти”

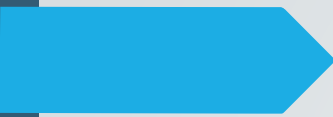
Керівник закладу загальної середньої освіти

- ▶ вивчає освітні запити дітей, батьків, аналізує матеріально-технічну та методичну бази, фаховий рівень педагогів, відповідність приміщень ЗО санітарно-гігієнічним вимогам і ухвалює рішення про утворення класів з інклюзивним навчанням
- ▶ готує клопотання до власника (відповідного органу управління освітою) про виділення коштів для забезпечення безперешкодного доступу дітей з особливими освітніми потребами до будівлі та приміщень закладу освіти, створення відповідних матеріально-технічної та методичної баз
- ▶ забезпечує підвищення кваліфікації педагогічних працівників з питань надання освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами у класах з інклюзивним навчанням, сприяє інноваційній діяльності

Створює умови для

- ▶ забезпечення безперешкодного доступу до будівель і приміщень закладу освіти дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, зокрема тих, які пересуваються на візках, і дітей з порушеннями зору;
- ▶ забезпечення необхідними навчально-методичними і наочно-дидактичними посібниками та індивідуальними технічними засобами навчання;
- ▶ облаштування кабінетів для проведення корекційно-розвиткових занять/ресурсних кімнат.

Керівник закладу загальної середньої освіти

- розробляє та затверджує посадову інструкцію асистента вчителя з урахуванням потреб учня та особливостей надання йому підтримки;
- ознайомлює батьків із порядком зарахування до закладу освіти, його статутом, правилами внутрішнього розпорядку та іншими документами, що регламентують організацію освітнього процесу;
- видає наказ про зарахування учнів до закладу освіти. Під час зарахування враховує висновок про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини;
- формує склад Команди супроводу та організовує її роботу

Команда психолого-педагогічного супроводу

- здійснює збір інформації про особливості розвитку дитини, її інтереси, труднощі, освітні потреби;
- визначає напрями психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, що можуть бути надані в межах закладу освіти на підставі висновку інклюзивно-ресурсного центру (ІРЦ) та забезпечує надання цих послуг;
- розробляє індивідуальну програму розвитку (ІПР) для кожної дитини з особливими освітніми потребами та здійснює моніторинг її виконання з метою коригування та визначення динаміки розвитку дитини;
- добирає програми, підручники та посібники, рекомендовані МОН;
- розробляє відповідно до висновку ІРЦ та за згодою батьків для дітей з особливими освітніми потребами індивідуальну навчальну програму з урахуванням навчальних програм закладів загальної середньої освіти, яку затверджує керівник закладу освіти.

Батьки

- ▶ ознайомлюються з порядком зарахування до закладу освіти, його статутом, правилами внутрішнього розпорядку та іншими документами, що регламентують навчально-виховний процес;
- ▶ отримують рекомендації ІРЦ щодо програми, форм і методів навчання та здійснення корекційно-розвиткової роботи, соціально-трудової реабілітації та висновок про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини;
- ▶ беруть участь у засіданнях команди психолого-педагогічного супроводу дитини з метою обговорення динаміки розвитку учня та планування роботи з ним;
- ▶ подають для зарахування дитини до закладу освіти відповідні документи:
  - заява
  - копія свідоцтва про народження дитини
  - медична довідка встановленого зразка
  - висновок ІРЦ
  - особова справа (крім дітей, які вступають до першого класу)
  - до закладу освіти III ступеня — документ про відповідний рівень освіти.

Дякую за увагу !